

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ЖУРНАЛІСТИКИ ТА УКРАЇНОЗНАВСТВА

ЦИКЛ ПОДКАСТІВ
ПРО ЖУРНАЛІСТСЬКІ РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ СПРАВ
НА РІВНЕНЩИНІ «ЩО БУЛО ДАЛІ?»

**Бакалаврська кваліфікаційна
робота (проект)**

студентки групи ЖУР-41
освітньої програми «Журналістика»
спеціальності 061 «Журналістика»

Булиги Дарії Вікторівни

Керівник – кандидат філологічних
наук, доцент, завідувач кафедри
журналістики та українознавства
Малевич Л.Д.

Рецензент – Фінклер Ю.Е.,
доктор філологічних наук,
професор, професор кафедри
журналістики та
українознавства

ДОПУЩЕНО ДО ЗАХИСТУ
Завідувач кафедри

_____ Л.Д. Малевич
Протокол засідання кафедри № 12
від 23.05.2025

Рівне 2025

ЗМІСТ

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Теоретична база	2
1.2. Обґрунтування проєкту	4
1.3. Мета і завдання роботи	7
1.4. Специфіка аудиторії	9
1.5. Технічні і програмні засоби	11
1.6. Сфера застосування	12
1.7. Висновки	14
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	16

1.1. Теоретична база

Сучасна журналістика зазнає активних трансформацій під впливом цифрових технологій, зокрема – розвитку мультимедійних форматів [2, с. 89]. Однією з найбільш динамічних форм журналістського контенту є подкастинг – аудіо- або відеопродукт, який поширюється онлайн з можливістю підписки та прослуховування у зручний для споживача час. Подкасти стали важливим складником сучасної медіасистеми, оскільки поєднують глибину аналітики друкованої журналістики з емоційністю та динамікою радіоформатів [3, с. 2]

Поняття «подкаст» увійшло в широкий ужиток з 2004 року та є похідним від слів iPod (плеєр компанії Apple) і broadcast (радіомовлення). Однак із розвитком мобільних платформ та стримінгових сервісів подкасти вийшли далеко за межі радіо і стали самостійним інструментом комунікації [3, с. 4]. За визначенням Оксфордського словника, подкаст – це «цифровий аудіофайл, який викладається в Інтернеті для завантаження на комп'ютер або мобільний пристрій, як правило, у серії, на яку можна підписатися».

Подкасти особливо активно розвиваються в Україні з 2019 року. Причинами цього стали поява локальних платформ, зростання культури споживання неформального контенту, розвиток журналістських форматів із високим рівнем довіри та активізація незалежного медіавиробництва. У цьому контексті подкасти розглядаються не лише як форма дозвілля, а як ефективний журналістський інструмент для розповіді про складні соціальні, правові та кримінальні процеси.

Науковці зазначають, що аудіоформат дозволяє створити ефект присутності, що сприяє глибшому зануренню слухача в тему. Подкаст – це інтимний медіум», адже голос ведучого напряму звертається до слухача, викликаючи відчуття діалогу. Саме тому подкаст як жанр особливо ефективний у форматі розслідування – де емоційна залученість та довіра до джерел мають першорядне значення.

Протягом останнього десятиліття подкастинг утвердився як новітній публіцистичний жанр, що перебуває на перетині радіожурналістики,

документалістики та сторітелінгу. У науковому та професійному середовищі дедалі більше дослідників приділяють увагу особливостям формату подкастів, їхній структурі, впливу на аудиторію та функціонуванню в медіаекосистемі.

Особливої популярності набули подкасти кримінальної тематики – як ті, що розкривають реальні справи (true crime), так і ті, що поєднують елементи журналістського розслідування, психологічного аналізу та реконструкції подій. Такі продукти стали свого роду аудіоаналогами журналістських розслідувань, дозволяючи не лише інформувати слухача, а й викликати емоційний резонанс, привертати увагу до проблем правосуддя, безпеки, етики.

За дослідженнями Reuters Institute (2022), подкасти з кримінальною, документальною та суспільно важливою тематикою входять до трійки найпопулярніших жанрів у всьому світі. Український контекст теж демонструє зростання інтересу до цієї сфери: серед найпопулярніших подкастів останніх років – «Темна сторона», «Клятві питання», «Море окремих думок».

Формат подкасту також дозволяє автору реалізовувати суб'єктивне бачення, при цьому залишаючись у межах професійних журналістських стандартів: достовірність фактів, баланс думок, етичність подачі. Це створює особливу динаміку – голос автора не нав'язує позицію, а веде слухача через події, дозволяючи зробити власні висновки.

Крім того, подкасти забезпечують високий ступінь доступності. Їх можна слухати в дорозі, під час домашніх справ або на фоні роботи. Така мобільність контенту дає змогу охоплювати значно ширшу аудиторію, ніж традиційні формати. [3, с. 10]

Отож, подкастинг як форма журналістського вираження поєднує:

- сучасні технології виробництва;
- лаконічну, але глибоку подачу інформації;
- емоційну залученість аудиторії;
- можливість створити повноцінний суспільно значущий медіапродукт.

Ці фактори зумовлюють вибір подкасту як формату реалізації кваліфікаційної роботи, орієнтованої на кримінальну журналістику та аналітичне осмислення конкретних кейсів.

Актуальність проєкту зумовлена глибокими трансформаціями у сучасному медіаландшафті, де спостерігається стійке зростання попиту на аудіоконтент, зокрема подкасти. Цей формат відкриває нові можливості для журналістських розслідувань, дозволяючи зануритися в тему більш детально, надати голос свідкам та експертам, а також побудувати тісніший зв'язок зі слухачем завдяки інтимності аудіоформату.

Особливого значення набуває висвітлення кримінальних справ та проблем правосуддя. Це не лише задовольняє інтерес аудиторії до реальних історій, а й виконує важливу суспільну функцію, привертаючи увагу до системних недоліків, корупції та необхідності реформ. У контексті Рівненщини, як і багатьох інших регіонів України, такі розслідування є особливо важливими, адже дозволяють детально вивчити конкретні кейси, що мали значний резонанс, проаналізувати їхні причини та наслідки для суспільства.

Проєкт "Що було далі?" має на меті не лише розповісти про вже відомі події, але й зануритися в аналіз їхнього впливу на громади та правову систему, а також дослідити, як ці історії розвивалися з часом. Це робить його актуальним інструментом для громадянського контролю, освітнього та інформаційного впливу, сприяючи підвищенню обізнаності суспільства та стимулюючи дискусію щодо ключових викликів у сфері правосуддя.

1.2. Обґрунтування проєкту

Журналістика – це не лише передача фактів, а й відповідальність перед суспільством за висвітлення подій, що мають глибокий вплив на людей, їхню безпеку, правову обізнаність та соціальну чутливість. У межах цієї парадигми особливої актуальності набуває кримінальна журналістика як специфічна

форма журналістського фокусування на суспільно небезпечних явищах: злочинах, слідствах, судових процесах, пробілах у системі.

У часи, коли кримінальні теми часто подаються у таблоїдному, сенсаційному або неетичному контексті, виникає потреба у створенні якісного, документального, чесного і при цьому глибоко емоційного медіапродукту, який розповідав би не лише про «що сталося», а й чому це сталося, як це стало можливим і що було далі.

Саме з цією метою було створено цикл подкастів під назвою «Що було далі?», у якому висвітлюються реальні кримінальні справи з Рівненської області. Обґрунтування проєкту базується на кількох ключових аспектах:

1. Соціальна актуальність тематики. Злочини, про які йдеться в подкасті – це не архівні матеріали, а справи, які сталися у XXI столітті, за участі реальних людей, у знайомих для слухача місцях. Події викликають емоції, резонанс, тривогу, страх, а також сприяють підвищенню обізнаності та критичного мислення громадян щодо тем безпеки, системи правосуддя, психічного здоров'я, домашнього насильства.

2. Локальна специфіка. Попри наявність численних подкастів на кримінальну тематику загальноукраїнського чи світового масштабу, історії на рівні конкретної області – велика рідкість. Актуалізація регіонального досвіду важлива як з погляду розширення інформаційного простору, так і з позиції наближення теми до слухача. Рівне та Рівненщина – це територія, в якій мешкають реальні люди, і саме їхня близькість до подій робить проєкт емоційно сильним і суспільно значущим.

3. Авторський підхід та наративна форма. Проєкт не є журналістським розслідуванням у класичному розумінні (з проведенням власного розслідування), однак базується на глибокій роботі з достовірними джерелами: медіапублікаціями, відкритими судовими матеріалами, офіційними заявами. Усе це адаптується у формат наративного аудіо, який дозволяє створити емоційно насичену, професійно оформлену історію з інтригуючою подачею, що підсилює залучення аудиторії.

4. Сучасний формат споживання контенту. Аудіоформати стали невід’ємною частиною повсякденного медіаполя. Молодь, студенти, активні мешканці міст – значна частина з них уже давно користуються подкастами для навчання, саморозвитку, отримання новин. Таким чином, проєкт органічно вписується в сучасний ринок і відповідає запитам цільової аудиторії.

5. Власний творчий внесок. У межах проєкту виконується повний цикл роботи над продуктом:

- підбір та адаптація тем;
- пошук, аналіз та перевірка джерел;
- написання сценаріїв;
- начитка, озвучення;
- монтаж, обробка звуку;
- створення супровідного дизайну для платформи YouTube.

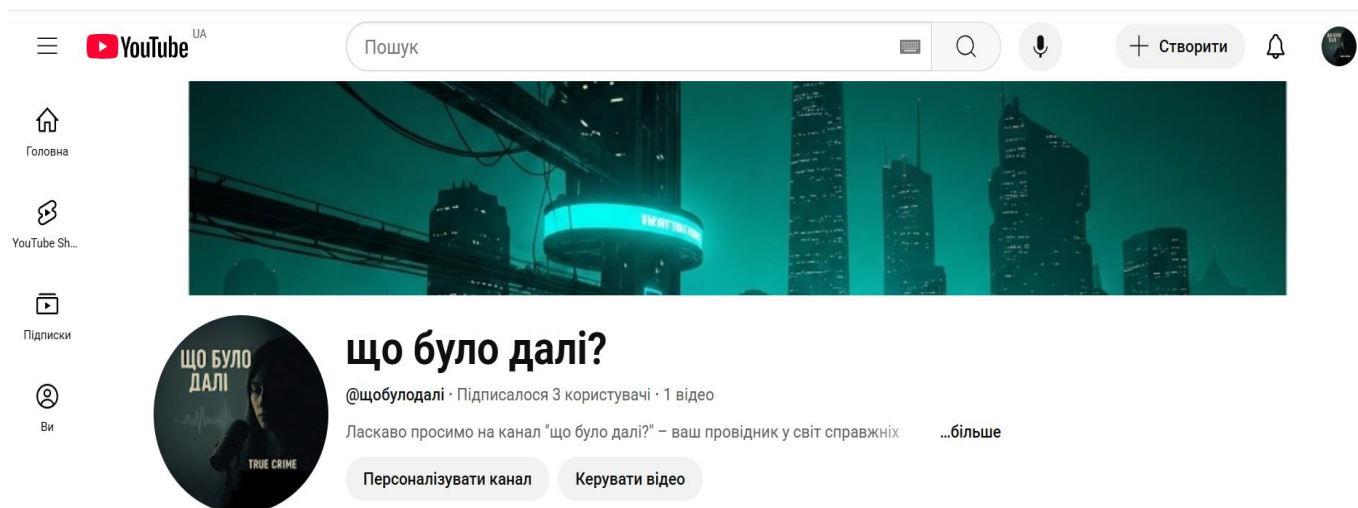

Рис.1. Головна сторінка каналу

Така повноцінна участь у виробництві забезпечує високий рівень авторства та унікальності проєкту, що є ключовим критерієм для кваліфікаційної роботи творчого спрямування.

Отже, цикл подкастів «Що було далі?» є не лише сучасною журналістською формою, а й документальним соціальним коментарем, який через конкретні справи порушує ширші питання – про те, як ми бачимо злочин, жертву, справедливість і людську межу.

1.3. Мета і завдання роботи

Метою кваліфікаційної роботи є створення повноцінного журналістського медіапродукту у форматі подкасту, який базується на достовірних джерелах, розкриває суспільно важливу кримінальну тематику, поєднує журналістські принципи з творчим підходом та відповідає запитам сучасної аудиторії.

Проект має на меті не лише інформувати, а й актуалізувати ключові питання безпеки, етики, довіри до судової системи, впливу насильства на суспільство, і зробити це через зрозумілий, доступний, психологічно чутливий формат – аудіонаратив.

Реалізація проєкту відбувається шляхом поетапного виконання наступних завдань:

1. Провести аналіз сучасних тенденцій у сфері кримінальної журналістики та подкастингу – в Україні та світі. Дослідити, як аудіоформат використовується для роботи з гостросоціальними темами, які методики наративу є найбільш ефективними у донесенні складних подій до слухача.

2. Обрати релевантні теми для кожного епізоду подкасту з-поміж реальних кримінальних справ Рівненської області, спираючись на резонанс, соціальне значення, емоційний потенціал і доступність підтверджених джерел.

3. Проаналізувати та відібрати інформаційні джерела, що стосуються кожного епізоду:

- публікації у ЗМІ;
- відкриті судові реєстри;
- офіційні заяви органів влади;
- інтерв'ю та коментарі, що мають публічний характер.

4. Написати повноцінні сценарії для кожного епізоду, дотримуючись принципів документальної точності, етичної подачі, авторської стилістики, логічної структури та динаміки розповіді.

5. Реалізувати аудіозапис подкастів: виконати озвучення, обробку голосу, монтаж аудіо, додавання звукового дизайну (музика, шумові ефекти, паузи), що створюють наративну атмосферу.

6. Адаптувати аудіо до мультимедійних платформ: оформити подкаст для стримінгових сервісів (обкладинка, опис, формат).

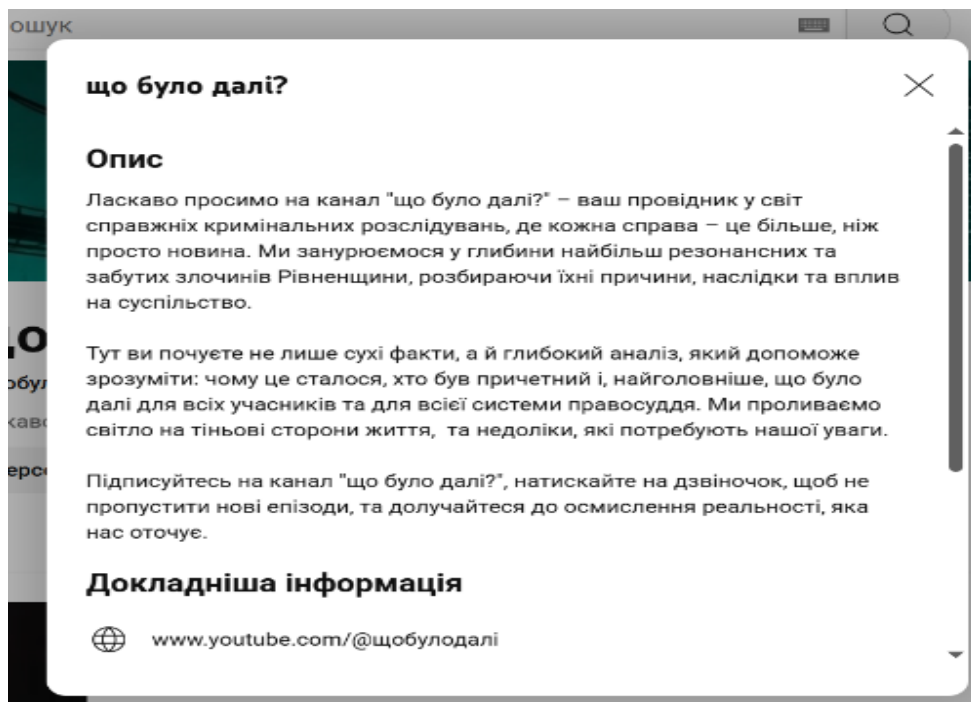

Рис.2. Опис каналу на YouTube

7. Розробити промостратегію подкасту – зокрема, створення сторінки на платформі Youtube, визначення цільової аудиторії, тональності комунікації та потенційного охоплення.

8. Підготувати науково обґрунтовану пояснювальну записку, що описує структуру, методологію, теоретичне підґрунтя та творчі рішення в межах реалізації кваліфікаційної роботи.

Об'єкт дослідження – формування концепції, структури, розробка рубрикації, стилю та дизайну, а також добір текстових форм і жанрів для подання контенту подкасту «Що було далі?», який охоплює реальні кримінальні історії Рівненської області. Це включає детальне дослідження таких тем, як рецидиви злочинів, викрадення, загадкові зникнення та вбивства на тлі домашнього насильства. Кожен епізод подкасту вирізняється сильним

емоційним фокусом, що підкреслюється звуковим оформленням та індивідуальним авторським стилем ведучої.

Предмет дослідження – процес створення та реалізації сучасного медіапродукту у формі подкасту, що передбачає дослідження реальних кримінальних справ на основі публікацій засобів масової інформації, судових реєстрів та особистої журналістської обробки матеріалів. Метою подкасту є не лише фактологічне подання подій, але й дослідження глибинних аспектів злочинів: людської поведінки, соціальних та моральних меж, медіаосвідомлення та феномену страху. Таким чином, предметом дослідження є також розвиток і просування теми кримінальних історій та їхнього впливу на суспільство через емоційну подачу й елементи медіаосвіти.

1.4. Специфіка аудиторії

Успішність журналістського медіапродукту багато в чому залежить від точного розуміння, хто є його цільовим споживачем, які у нього потреби, медіазвички, рівень інформаційної культури та емоційна готовність до сприйняття складних тем. Подкаст «Що було далі?» розрахований на активну, свідому, соціально чутливу аудиторію, яка сприймає журналістику не як розвагу, а як джерело осмислення подій і глибшого розуміння реальності.

Загалом аудиторія подкасту охоплює наступні соціальні та демографічні категорії:

1. Молодь і молоді дорослі віком 18-35 років. Це найбільш активна частина аудиторії, яка регулярно слухає подкасти, користується смартфонами, стримінговими сервісами (Spotify, YouTube, Apple Podcasts), цінує формат "hands free" і віддає перевагу медіапродуктам, які можна споживати фоном. Саме ця група має найвищу емоційну чутливість до кримінальних тем, але водночас – найвищий рівень медіаосвідомлення, що дозволяє не сприймати подібні історії як сенсацію, а як підставу для аналізу.

2. Мешканці малих і середніх міст, зокрема Рівненщини. Локальна аудиторія – важлива частина проєкту. Ці слухачі не просто

зацікавлені у кримінальних подіях, а безпосередньо впізнають місця, райони, імена, що підсилює ефект присутності. Водночас, у локальних спільнотах нерідко відсутній якісний аналітичний медіапродукт. Подкаст покриває цю прогалину, об'єднуючи документальність, повагу до контексту й журналістську етику.

3. Аудиторія з підвищеним інтересом до true crime тематики. За даними Spotify (2023), кримінальні подкасти входять у топ-5 жанрів серед українських слухачів. Люди, які стежать за резонансними справами, цікавляться психологією злочину, системою правосуддя, судовою аналітикою – складають окремий сегмент зацікавленої, «профільної» аудиторії.

4. Журналістська спільнота, студенти медіаспеціальностей, правники. Подкаст може мати і навчальну функцію: як приклад етичного підходу до складних тем, приклад сценарної адаптації джерел, а також приклад створення повноцінного аудіопродукту в умовах обмеженого бюджету.

Умовно цільову аудиторію подкасту «Що було далі?» можна описати як інтелектуально активну, критично мислячу, соціально емпатичну. Це люди, які не просто хочуть дізнатися факти, а прагнуть зрозуміти мотивації, причини, реакції, наслідки.

До другорядної аудиторії можна також віднести:

- людей старшого віку, які користуються YouTube для перегляду «розмовного» контенту;
- слухачів, які вперше відкривають для себе формат подкасту завдяки знайомій темі (наприклад, справа в їхньому місті);
- осіб, які мають особистий досвід дотику до подібних подій (жертви, свідки, родичі тощо).

Важливо, що формат подкасту дозволяє врахувати емоційну чутливість аудиторії, не шокувати, не експлуатувати трагедію, а надавати історіям людського виміру. Саме це забезпечує глибше включення слухача, а також – довіру.

1.5. Технічні і програмні засоби

Створення подкасту як повноцінного журналістського продукту передбачає використання комплексу технічних, програмних та креативних інструментів. У рамках цієї кваліфікаційної роботи реалізація проєкту здійснюється в домашніх умовах з урахуванням доступності обладнання та програм, що водночас не знижує якість результату, а демонструє приклад ефективного використання ресурсів.

1. Аудіозапис та обробка звуку.

Для запису голосу використано конденсаторний мікрофон Fifine K669 (з можливістю підключення через USB), який забезпечує чистий звук у форматі WAV без фонових шумів. Запис здійснювався в умовах напівізольованого простору з базовими засобами звукопоглинання (м'які поверхні, штори, книги).

2. Програмне забезпечення для редагування.

Основна робота з монтажу аудіо виконувалась у безкоштовному, але функціональному редакторі CapCut. У межах цього ПЗ реалізовано:

- обрізання дублів і монтаж основної доріжки;
- корекцію гучності, нормалізацію звуку;
- очищення від шумів (noise reduction);
- додавання фонового музичного супроводу;
- плавні переходи, паузи, ефекти

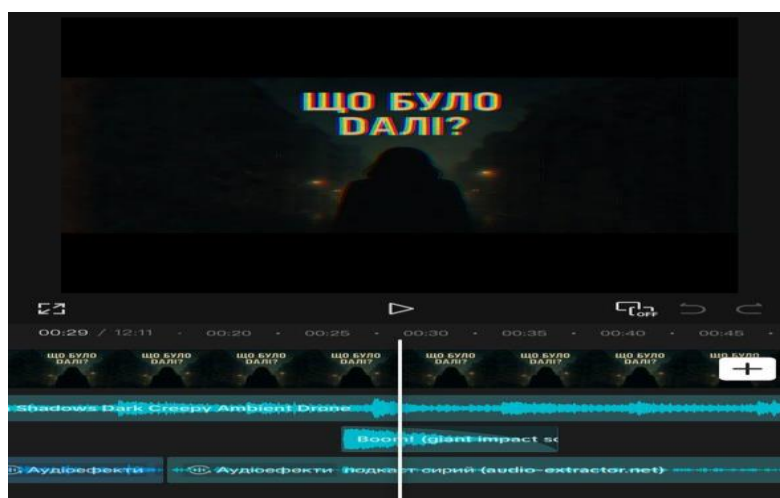

Рис.3. Процес монтування подкасту в програмі Cap Cut

Також для підготовки візуального оформлення та роботи з платформами використовувалися:

- Canva – для створення обкладинок, анонсів, візуального супроводу на YouTube;

3. Джерела звукового контенту та музики.

Для створення атмосфери в подкасті використовувались безкоштовні аудіобібліотеки з ліцензією Creative Commons:

- [Freesound.org](https://freesound.org) – шумові ефекти (кроки, закриття дверей, постукування тощо);

- Pixabay Music – музичні треки для вступів, емоційних вставок;

- внутрішні музичні бібліотеки Audacity / YouTube Studio.

4. Розміщення та публікація подкасту. Готові епізоди були адаптовані до форматів для:

- YouTube (у вигляді відео з візуалізацією звукової доріжки);

5. Робота з текстом і сценаріями.

Підготовка сценаріїв та чернеток здійснювалася у Google Docs із використанням розмітки сцен, діалогів, вставок.

Таким чином, технічна реалізація подкасту відбулася з використанням доступних, але повнофункціональних інструментів, які забезпечують якість звуку, естетику оформлення та відповідність медіастандартам.

1.6. Сфера застосування

Кваліфікаційна робота у формі циклу подкастів має потенціал для практичного застосування в декількох сферах, з огляду на її змістову, технічну та комунікаційну структуру. Формат подкасту дозволяє інтегрувати журналістський продукт як у професійне медійне середовище, так і в освітній простір або соціальні ініціативи.

У професійній журналістиці подкаст може бути адаптований під формат тематичної рубрики на локальних медіаплатформах (онлайн-видання, FM-

радіостанції), слугувати додатковим способом розповсюдження інформації та підвищення охоплення аудиторії через цифрові канали (YouTube, Spotify тощо). З огляду на зростання популярності аудіоконтенту, подібні формати можуть відігравати роль інноваційного інструменту локального сторітелінгу. В освітній діяльності проєкт може бути використаний як навчальний матеріал у рамках дисциплін «Основи журналістики», «Аудіовиробництво», «Журналістські розслідування», «Документалістика» тощо. Подкасти можуть застосовуватись для аналізу побудови наративу, сценарної структури, етичного підходу до складних тем, роботи з джерелами, формування інтонаційної логіки.

У просвітницькій сфері подкаст може бути використаний для підвищення правової обізнаності, медіаграмотності, формування критичного мислення. Матеріали проєкту здатні слугувати основою для обговорень у середовищі молоді, соціальних працівників, психологів, педагогів – з метою роз'яснення ризиків насильства, механізмів захисту прав і наслідків кримінальних дій.

У контентному середовищі подкаст має потенціал розміщення на загальнодоступних цифрових платформах – зокрема, YouTube, Instagram, Apple Podcasts, Megogo Audio, Google Podcasts. Це дозволяє проєкту виходити за межі навчального продукту та набувати рис повноцінного самостійного медіапроєкту.

З точки зору професійного розвитку авторки подкаст є прикладом уніфікованого медіапродукту, що містить усі етапи виробництва – від дослідження і сценарію до запису, обробки та промоції. Це створює можливості для включення роботи до портфоліо, що може бути використане при подальшому працевлаштуванні в медіаіндустрії, у сфері комунікацій або цифрового контенту.

1.7. Висновки

У процесі виконання кваліфікаційної роботи було реалізовано авторський медіапроект – цикл подкастів, що має ознаки публіцистичного, документального та журналістського продукту. Робота охопила усі етапи створення аудіоконтенту – від концептуального задуму до технічного втілення.

Зокрема, було:

- здійснено аналіз теоретичних основ подкастингу як жанру сучасної журналістики;
- проведено підбір і структурування тем відповідно до жанрових та етичних вимог;
- здійснено роботу з відкритими джерелами інформації, що мають суспільне значення;
- сформовано сценарну модель із дотриманням наративної логіки;
- реалізовано технічну частину: запис, обробку, озвучення та адаптацію до платформ.

У процесі роботи авторка зіткнулася з низкою викликів, зокрема:

- необхідністю точного балансу між художньою подачею й фактологічною достовірністю;
- обмеженням доступу до офіційної інформації у деяких справах;
- технічними складнощами монтажу в умовах відсутності студійного обладнання.

Разом із тим, було набуто практичних навичок, серед яких:

- робота з наративною структурою в аудіоформаті;
- досвід сценарного письма, монтажу й обробки звуку;
- практичне втілення журналістських стандартів у межах креативного формату.

Подкаст має перспективу подальшого розвитку як багатосерійний проєкт з можливістю залучення фахівців (юристів, психологів, експертів з питань безпеки) для поглибленого аналізу тем. Також передбачається

розширення до відеоформату або створення супутніх матеріалів у соціальних мережах.

Отже, кваліфікаційна робота досягає поставленої мети й демонструє можливості сучасного подкастингу як засобу глибокого, етичного й структурованого журналістського висвітлення тем, що мають суспільне значення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гребенькова М. С. Стан наукових досліджень в сфері електронних відображень у кримінальному провадженні. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2021. № 67. С. 267–271. URL: <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2022/01/53.pdf> (дата звернення: 15.04.2025).
2. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> (дата звернення: 15.04.2025).
3. Кодекс етики українського журналіста. Національна спілка журналістів України, 2013. URL: <https://nsju.org/spilka/dokumentu/> (дата звернення: 26.04.2025).
4. Кость С. Журналістика і творчість : монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2023. URL: https://journ.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/03/Kost_2.indd-zhurnalistyka-i-tvorchist.pdf (дата звернення: 01.05.2025).
5. McHugh S. How podcasting is changing audio storytelling. The Radio Journal: International Studies in Broadcast & Audio Media. 2016. Vol. 14, No. 1. P. 65–82. URL: https://ro.uow.edu.au/cgi/viewcontent.cgi?article=2773&context=lh_apapers (date of access: 01.05.2025).
6. Newman N. Digital News Report 2023. Oxford : Reuters Institute for the Study of Journalism, 2023. URL: <https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/digital-news-report/2023> (дата звернення: 01.05.2025).
7. Canva.com [Онлайн-платформа для створення дизайну]. URL: https://www.canva.com/uk_ua/ (дата звернення: 10.05.2025).
8. Freesound.org [Бібліотека звукових ефектів]. URL: <https://freesound.org/> (дата звернення: 10.05.2025).
9. «Кляті питання» [подкаст]. URL: <https://kliati.com/> (дата звернення: 10.05.2025).
10. «Темна сторона» [подкаст про справжні злочини]. Слух – аудіомедіа. URL: <https://slukh.media/podcasts/temna-storona/> (дата звернення: 10.05.2025).